

OKUL YÖNETİŞİMİ ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI¹

SCHOOL GOVERNANCE SCALE: THE VALIDITY AND RELIABILITY STUDY

Berna YÜNER²

Başvuru Tarihi: 06.06.2018 Yayına Kabul Tarihi: 27.09.2018 DOI: 10.21764/maeuefd.431456
(Araştırma Makalesi)

Özet: Bu çalışmada öğretmen görüşlerine dayalı olarak okullardaki mevcut yönetim düzeyini belirlemeye hizmet eden, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Öncelikle uluslararası kuruluşlarca benimsenen yönetim ilkeleri temel alınarak madde havuzu hazırlanmış ve uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman önerileri doğrultusunda 46 maddelik taslak ölçek Kayseri ilindeki 178 öğretmene uygulanmıştır. Ölçeğin yapısı açıklayıcı faktör analizi (AFA) ile incelenmiştir. Analiz sonucunda ölçeğin (OYÖ), hukuka bağlılık, katılım ve şeffaflık olarak adlandırılan üç faktör altında toplanmış 28 maddeden oluştuğu görülmüştür. Ölçeğin üç faktörle birlikte toplam varyansın %59.31’ni açıkladığı saptanmıştır. Ölçekte yer alan maddelerin ayırt ediciliğinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Ölçek geçerliğinin sınanması amacıyla ölçek Kayseri’de görev yapmakta olan 377 öğretmene uygulanmıştır. Toplanan veriler üzerinden doğrulayıcı faktör analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda uyum iyiliği değerlerinin 3 faktörlü modeli doğruladığı belirlenmiştir. Cronbach alfa katsayıları ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermiştir. Bu veriler ışığında, OYÖ’nün mevcut okul yönetim düzeyinin belirlenmesinde kullanılacak geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: *Okul yönetişimi, geçerlik, güvenilirlik, yönetişim*

Abstract: The purpose of the present study is to develop a valid and reliable measuring instrument to determine the current level of school governance based on teachers’ opinions. Firstly, an item poll was prepared based on the governance principles adopted by international organizations and presented to the experts. In the direction of the experts’ recommendation, a 46-item draft form was applied to 178 teachers in Kayseri. The structure of the scale was examined by using exploratory factor analysis (EFA). As a result of the analysis, it was seen that the scale (SGS) was composed of 28 items gathering under three factors called *rule of law, participation* and *transparency*. SGS explained 59.31% of the total variance with three factors. It was determined that discrimination of the items in the scale was high. In order to test the validity of the scale, SGS was applied to 377 teachers working in Kayseri. Confirmatory factor analysis (CFA) was performed on the collected data and the goodness of fit indexes confirmed the 3-factor model. The Cronbach alpha coefficients showed that scale is highly reliable. Consequently, it was determined SGS is a valid and reliable measurement tool to determine the current level of school governance.

Keywords: *School governance, validity, reliability, governance*

¹ Bu çalışma, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde savunulmuş olan “Okul yönetişimi ile okul iklimi arasındaki ilişinin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi” adlı doktora tezinden üretilmiştir.

² Dr. Öğretim Üyesi, Bozok Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü. e-mail: bernayuner@gmail.com, ORCID NO:0000-0001-7162-8397

Giriş

21. yüzyılda, bilimsel ve teknolojik gelişmeler, artan iletişim ve ulaşım imkanları ile ekonomik, sosyal, siyasal her gelişmenin tüm dünyayı eşzamanlı olarak etkilediği bir sürece girilmiştir. Yaşanan değişime uyum sağlamak örgütlerin hayatta kalabilmeleri ve etkili olabilmeleri için temel koşul haline gelmiştir. Ancak, merkezîyetçi anlayışla hiyerarşik olarak örgütlenmiş kamu kuruluşları, hızla çözülmesi gereken durumlar karşısında ve yerel beklentilerin karşılanmasında yetersiz kalmıştır. Katılım sağlamak, süreci izlemek ve değerlendirmek isteyen bireylerin artan talepleri, şeffaflık, hesap verebilirlik, cevap verebilirlik ilkeleri açısından klasik yönetim anlayışının eksikliklerini ortaya çıkarmıştır.

1980'lerden itibaren yeni liberalizm, dünyadaki hakim iktisat politikası haline gelmiştir. Ekonomide ve toplumsal yaşamda devlet müdahalesinin sınırlandırılması anlayışına dayanan yeni liberalizm, serbest piyasa koşullarının verimlilik sağlayacağını savunmaktadır (Aktan, 1995). İktisadi olarak benimsenen neoliberalizm mevcut yönetim anlayışını da etkilemiştir. İşletme yönetimindeki verimlilik ve etkililik ilkelerinin kamu yönetimine aktarılması esasına dayanan yeni kamu işletmeciliği (YKİ) ortaya çıkmıştır. YKİ, işletme yönetimi değerleri esas alınarak, performans, müşteri memnuniyeti, sonuç odaklılık gibi değerlendirme kriterleri ile kamu kurumlarının yeniden düzenlenmesi gerektiğini savunmaktadır. “Özelleştirme, serbestleştirme, yerelleşme ve piyasalaştırma” araçları ile kamu örgütlerinde verim sağlanması hedeflenmiştir (Özdemir ve Bozkurt, 2015). Ancak sosyal devlet düzeninde her kurumun özelleştirilmesi, piyasalaştırılması mümkün değildir (Özdemir, 2008). Bu noktada yönetişim bir çıkış yolu olarak görülmüştür.

Yönetişim, yetki ve sorumluluğu kendinde toplayan yönetme anlayışından; ortak belirlenmiş bir hedefe doğru, “çok aktörlü, yerel, ağsal ilişkiler içerisinde, kendisi yapmaktan çok, toplumdaki aktörleri yapabilir kılan bir anlayışa geçişi” ifade etmektedir (Tekeli, 1999). Yönetişim, tüm yönetim süreçlerine devlet erkinin yanı sıra vatandaşın ve toplumsal grupların katılımını ifade etmektedir. İşlenişten etkilenen her aktörün ortak çabası ile birlikte yönetim anlayışı hakimdir. Tek elden devlet merkezli yönetim yerine, çok aktörlü ve yatay ortaklıklara dayanan bir yapı önerilmektedir. Yönetişimdeki üç ana aktör devlet, sivil toplum örgütleri ve özel sektör olarak belirginleşmektedir.

Öncelikle ekonomik kalkınma modeli olarak ortaya çıkan yönetişim, zaman içerisinde sosyal ve idari alandaki yeniliklerin ortaya koyulması gerektiğini savunan bir içerik oluşturmuştur. Bu yenilikler hesap verebilir ve şeffaf bir süreç yürüten hükümeti, kamu giderlerinin azaltılıp özel sektörün desteklenmesini, eğitim ve sosyal alanlarda düzenleyici reformların yapılmasını kapsamaktadır (Kersbergen ve Waarden, 2004).

Yönetişim, değerlendirilirken yapısal olarak öngördüğü değişikliklerin yanı sıra benimsediği ilkelerle de ele alınmalıdır. Yönetişimin ilkeleri için farklı isimlendirmeler olmakla birlikte alanyazında ilkelerin kapsamı konusunda fikir birliği olduğu ifade edilebilir. Yönetişim hukukun

üstünlüğünü, bireysel hak ve özgürlükleri, eşitliği, adaleti, şeffaflığı ve hesap verebilirliği savunur. Yönetişimi oluşturan temel unsurlar; yetki paylaşımı, birey ve toplumsal grupların söz hakkı ve beraberinde sorumluluklarının olması, kamu idaresinin çok akılla yürütülmesi, farklı talepler için uzlaşma aranmasıdır. Toplumsal kuruluşları destekleyerek toplumsal katılımın artmasını hedefler. Çağın gerekliliklerine göre yenilenmek, talep ve ihtiyaçları öğrenmek için ilgili aktör görüşlerini dikkate alır. Yönetişim, tüm seviyelerde, yatay bir yapı içerisinde sivil toplum üyelerine de kamusal işlerin yürütülmesinde sorumluluk verilerek uygulanabilir (Kendirli ve Konak, 2004).

Kamu yönetimindeki bu köklü değişim, kamu yönetiminin alt sistemlerinden olan eğitim yönetimini de etkilemiştir (Bursalıoğlu, 2002; Özdemir, 2011). YKİ eğitimde piyasa temelli bir reform sürecini tetiklemiştir. Yapılan düzenlemelerle eğitim kalitesi konusunda rekabet oluşturulması ve kamu okullarında etkililiğin artırılması hedeflenmiştir. Türk eğitim sisteminde Eğitim Bölgeleri ve Eğitim Kurulları Yönergesinin amaçları içerisinde yer alan “okulun iç ve dış öğeleriyle yerel yönetimler, özel sektör ve gönüllü kuruluş temsilcilerinin eğitim yönetimi ve karar süreçlerine katılımıyla katkılarının sağlanması, okulun, çevreyle bütünleştirilerek çevrenin övünç kaynağı haline dönüştürülmesi ve akademik çevre ile okulun her alanda iş birliğine teşvik edilmesi” maddesi eğitim kurumlarında benimsenen yönetim uygulamalarının yasal çerçevesini oluşturmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı, 1999).

Yönetişimin kullandığı araçlardan biri de özelleştirme. Özelleştirme ile amaç, piyasa koşullarındaki sonuç odaklılığı ve verimi sağlamaktır. Ancak bütün kamusal alanlarda özelleştirmenin uygulanması mümkün değildir. Özellikle de sosyal devlet anlayışı içerisinde, eğitim gibi insani hak ve ulusal çıkarlar söz konusu olduğunda devletin yönlendirme ve denetleme rolünün devri mümkün ve makul görülmemektedir. Mevcut çalışma kapsamında okul yönetişimi, okullarda yönetim ilkeleri doğrultusunda katılımın sağlandığı, demokratik, şeffaf, hesap verebilir, hukukun üstünlüğüne dayalı politikaların izlendiği etkin bir süreç olarak ele alınmıştır (Yüner, 2018).

Bir kamu kuruluşu olmanın ötesinde toplumsal gelişme ve topyekûn bir kalkınma için temel teşkil eden eğitim kurumu olarak okullarda yönetişimin benimsenmesi zorunludur. Çünkü en temelde “eğitim-öğretim yeri” olarak tanımlanan okul, öğretim fonksiyonuyla çağın gerektirdiği bilgi ve becerilerin edinilmesinde, eğitim fonksiyonu ile toplumsal değerlerin genç nesillere aktarılmasında önemli işleve sahiptir. 21. yüzyıl demokratik değerlerinin toplumsal olarak kazanılabilmesi için, genç nesillerin en erken çağlarından itibaren bu değerlerle yetiştirilmesi gerekmektedir.

Okullar, demokrasinin öğrenildiği ve yaşandığı kurumlar olmalıdır. Okul yönetişimi ise yönetim ilkelerinin eğitim-öğretim hizmetine uygulanmasıdır. Okul yönetişimi, okul toplumunu oluşturan yönetici, öğretmen, öğrenci, veli, okul çalışanları, okul bölgesinde bulunan yerel yönetim, özel sektör ve sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin kendilerini ilgilendiren konularda karar, uygulanma ve denetleme aşamalarında etkin rol almasını, okuldaki görev ve

sorumlulukların net biçimde belirlenmesini, hesap verme mekanizmasının aktif bir şekilde işlenmesini, sadece yukarıdan aşağıya değil çok yönlü iletişim kanallarının açık olmasını, düzenli ve çok aktörlü denetimlerle etkinliğin sağlanmasını, mali ve idari şeffaflığı olması, okul toplumunun talepleri doğrultusunda inisiyatif kullanılmasını ifade etmektedir.

Okullarda yönetişiminin benimsenmesi okula ilişkin tutum ve davranışları etkilemektedir. Alanyazındaki çalışmalar okullardaki yönetim ile okul etkililiği (Şekerci ve Aypay, 2009), okul iklimi (Ayık, Savaş ve Çelikel, 2014), öğrenci bağlılığı (Ripski ve Gregory, 2009) öğrenci başarısı (Leithwood, Seashore Louis, Anderson, & Wahlstrom, 2004), öğretmen motivasyonu (Ada, Akan, Ayık, Yıldırım ve Yalçın, 2013) arasında anlamlı ilişki olduğunu göstermiştir. Paydaşlar dikkate alındıkça, uygulamalarda eşitlik, adalet, hesap verebilirlik, şeffaflık göz önüne alındıkça okulların iklimi daha olumlu olmakta bu okullarda başarı eğilimi daha yüksek olmaktadır. Öğretmenler yaptıkları işi daha anlamlı ve okul ortamını verimli ve güdüleyici bulmakta (Littrell, Billingsley ve Cross, 1994) ve öğrencilerin başarabileceklerine ilişkin inançları artmaktadır (Yüner, 2018).

Backmen ve Trafford (2007) okul yönetim uygulamalarının disiplini geliştireceğini, öğrenme düzeyini artıracaklarını, fikir ayrılıklarını azaltacaklarını, okulun daha rekabetçi olmasını sağlayacaklarını ve demokrasinin geleceğini güvenceye alacaklarını ifade etmiştir. Eğitim örgütlerinde yönetim anlayışının benimsenmesi örgüt içi demokrasi açısından büyük önem taşımaktadır. Paydaşların karar aşamasından değerlendirme aşamasına kadar tüm sürece dahil ediliyor olmaları örgütsel demokrasiyi güçlendirmektedir. Son yıllarda alanyazındaki çalışmalarda da okullardaki demokratik uygulamaların artırılmasının ve öğretmenlerin yönetsel sürece katılımının önemi vurgulanmaktadır (Karataş, 2012; Ertem, 2015; Geçkil ve Tikici, 2015).

Yönetişimin hızla benimsenmesiyle birlikte işletme, ekonomi, kamu yönetimi ve siyasal yönetim alanlarındaki yönetim çalışmaları artmıştır. Ancak eğitimde yönetim çalışmalarının ise sınırlı olduğu görülmektedir. (Terzi, 2011; Töremen ve Kılıç, 2015; Biçer, 2006; Arslan, 2016; Meral Şahin, 2016). Çoğunluğu teorik olan bu çalışmaların yanı sıra yönetim ilkeleri ile ilgili yürütülmüş çalışmalar bulunmaktadır. Yönetişim ilkelerinden hesap verebilirliğinin (Arslan Durmuş, 2016; Bülbül, 2011; Chiang, 2009; Doğan, 2015; Elmore, 2005; Erdağ, 2013; Himmetoğlu, Ayduğ ve Bayrak, 2017; Kalman ve Gedikoğlu, 2014; Özen, 2011; Salduz, 2013; Reback, 2008;), şeffaflığın (Demirkıran, Eser ve Keklik, 2011;), katılımcı bir süreç izlemenin (Başyigit, 2009; Ertem, 2015; Karataş, 2012; Tanrıverdi, 2007) eşitlik ve adalet ilkesinin (Babaoğlu ve Ertürk, 2013) örgütsel demokrasinin (Drucker, 1999; Geçkil ve Tikici, 2015), ifade özgürlüğünün (Yılmaz ve Sarpkaya, 2009), okullardaki öğretmen ve öğrenci bağlılığını artıracaklarını, olumlu okul iklimi oluşturacaklarını, okul etkililiğinin sağlanmasına katkı sağlayacaklarını belirten çalışmalar bulunmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Eğitim örgütlerinde yönetim yaklaşımının benimsenmesi ile okulun tüm paydaşlarının yönetim süreçlerinde aktif rol alması, taleplerini dile getirip karşılık alabilmesi, eşitlik ve adalet ilkeleri doğrultusunda, şeffaf ve hesap verebilir nitelikte hizmet alması hedeflenmektedir. Bu hedeflerin gerçekleşme düzeyinin belirlenmesi, okullardaki yönetim uygulamalarının mevcut durumun betimlenmesi açısından önem taşımaktadır. Ayrıca alanyazında okul yönetimine ilişkin çalışmaların çok sınırlı olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda mevcut araştırmada okullardaki gerçekleşen yönetim düzeyini ölçmeyi amaçlayan Okul Yönetimi Ölçeği'nin (OYÖ) geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yürütmüştür. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır;

1. OYÖ geçerli bir ölçek midir?
2. OYÖ güvenilir bir ölçek midir?

Yöntem

Çalışma Grubu, Evren ve Örneklem

İki aşamalı olan bu araştırmanın faktör yapısının belirlendiği 1. aşamasındaki çalışma grubu, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Kayseri'de görev yapmakta olan toplam 178 öğretmenden oluşmaktadır. Katılımcı öğretmenlerin 105'i kadın, 73'ü erkektir. Belirlenen yapının geçerliliğinin sınıandığı 2. aşama evreni temsil eden örneklem ile yürütülmüştür. Araştırmanın evreni Kayseri'de kamu ve özel ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan 1890 öğretmendir. Evrendeki tüm öğretmenlere ulaşma imkanının olmaması nedeni ile araştırma örneklem üzerinden yürütülmüştür. Hedef evrenini $\alpha=.05$ anlamlılık ve %5 hoşgörü düzeyinde 328 öğretmenin temsil edebileceği hesaplanmıştır (Büyüköztürk, Çakmak, Erkan, Karadeniz ve Demirel, 2008, s.96). Bu aşamada 377 öğretmene ulaşılmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin 176'sı kadın, 199'u erkektir. Öğretmenlerin 247'si kamu ortaöğretim kurumlarında, 128'i özel ortaöğretim kurumlarında görev yapmaktadır. Öğretmenlerin kıdemlerine bakıldığında, 116 öğretmenin 1-10 yıl arasında, 120'sinin 11-20 yıl arasında, 139'unun ise 21 yıl ve üzerinde kıdeme sahip olduğu görülmüştür. Ayrıca, öğretmenlerin 152'si bir sendikaya üye iken 223 öğretmen hiçbir sendikaya üye değildir.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada okullardaki yönetim uygulamalarının mevcut düzeyini betimlemeye hizmet eden geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda yerli ve yabancı alanyazına dayalı olarak yönetim kavramı incelenmiş ve madde havuzu oluşturulmuştur. Maddelerin hazırlanmasında uluslararası kuruluşlarla belirlenen, katılım, uzlaşma eğilimi, şeffaflık, hesap verebilirlik, cevap verebilirlik, stratejik vizyon, hukukun üstünlüğü, eşitlik ve açıklık olan yönetim ilkeleri temel alınmıştır (World Bank,1994; UNDP,1997; European Commission, 2001).

Yönetişim ilkelerinin okul yönetişimine yansımaları değerlendirilerek taslak form oluşturulmuştur.

Taslak formun kapsam geçerliliğini sağlamak üzere eğitim yönetimi ve ölçme değerlendirme alanlarından 9 uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda ölçek maddeleri sadeleştirilmiş ve taslak ölçek hazırlanmıştır. Ölçek 5’li Likert biçiminde hazırlanmış olup ölçekte yer alan her madde en düşük puan 1 ve en yüksek puan 5 biçiminde değerlendirilmiştir. Ölçekte yönetişim uygulamalarının ne derece gerçekleştiği sorusuna yanıt aranmıştır. Maddeler, “Hiçbir Zaman”, “Nadiren”, “Ara Sıra”, “Çoğunlukla”, “Her zaman” derecelendirilmiştir.

İşlemler ve Veri Analizi

OYÖ, ön uygulamada 200 öğretmene uygulanmış, dönen ölçeklerden 22’sinin analize uygun olmadığı görülmüş ve 178 ölçek üzerinden analiz yapılmıştır. Taslak ölçeğin yapı geçerliğinin test edilmesi amacıyla faktör analizine (Temel Bileşenler Analizi) uygun olup olmadığının belirlenmesi için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Bartlett Sphericity küresellik testinden yararlanılmıştır. Ön uygulamada toplanan ölçeklere açımlayıcı faktör analizi (AFA) uygulanmıştır. Ana uygulamada toplanan 377 ölçek üzerinden doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır.

Ölçeğin faktör yapısının belirlenmesi için öz-değer (Eigenvalue) ile çizgi grafiğinden (Scree Plot) yararlanılmıştır. Faktör sayısının netleştirilmesinde 1 ve üzerinde olan öz-değer ve çizgi grafiğindeki dik inişler dikkate alınmıştır. Maddelerin faktör yük değeri .45 olarak analize tabi tutulmuştur. Maddelerin binişik olmaması için birden fazla faktöre yerleşen maddelerin en az .10 faktör yük değeri farka sahip olması gözetilmiştir (Büyüköztürk, 2002).

AFA sonrasında oluşan üç faktörlü yapı DFA ile sınanmıştır. Analiz sonucunda ölçeğin uyum iyiliği değerleri, alanyazında kabul gören aralıklara göre değerlendirilmiştir. Alanyazında ki-kare değerinin serbestlik derecesine oranının beş ve daha küçük olmasının gerektiği belirtilmiştir (Kline, 2005). Ayrıca, RMSEA değerinin .08’den küçük, GFI, AGFI, NFI, NNFI, CFI değerlerinin .90’ın üzerinde olması ölçüt alınmıştır. Ölçeğin güvenilirliği için bir bütün olarak ve faktörlerinin Cronbach alfa katsayısı hesaplanmıştır.

Bulgular

Ölçeğin yapı geçerliğinin test edilmesi amacıyla faktör analizine (Temel Bileşenler Analizi) uygun olup olmadığının belirlenmesi için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Bartlett Sphericity küresellik testinden yararlanılmıştır. Faktör analizine uygunluk için KMO katsayısının .60’dan yüksek olması ve Bartlett testinin de anlamlı çıkması beklenmektedir (Büyüköztürk, 2002). Yapılan analiz sonucunda ölçeğin KMO değerinin .93 ve Bartlett Sphericity değerinin de anlamlı ($p < .05$) çıktığı görülmüştür. Bu sonuçlara göre ölçeğin faktör

analizine uygun olduğu görülmüştür. OYÖ'nün yapı geçerliği için yürütülen AFA ve DFA sonuçları aşağıda sunulmuştur.

Açımlayıcı Faktör Analizine İlişkin Bulgular

Taslak ölçekte yer alan 46 madde ile AFA'ya başlanmıştır. Analiz sonucunda bir madde .45 faktör yükünün altında kalması on sekiz madde ise binişik olmaları nedeniyle sırasıyla ölçekten çıkartılmıştır. Kalan 28 madde ile AFA yinelenmiştir ve Varimax dik döndürme tekniği uygulanmıştır. Sonuç olarak Okul Yönetişim Ölçeğinin üç faktörlü yapıyı temsil ettiği saptanmıştır. Ölçeğin faktör yük değerleri ve madde-toplam korelasyon değerleri Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1.

Maddelerin Faktör Yük Değerleri ve Madde Toplam Korelasyonu

Mad.	İfadeler	Döndürülmüş faktör yük değerleri**			Madde toplam korelasyonu
		Fak. 1.*	Fak. 2.*	Fak. 3*	
36	Okul çalışanları arasında branşa göre ayırım yapılmaması	.820			.497
37	Okul çalışanları arasında üye olunan sendikaya göre ayırım yapılmaması	.770			.560
33	Her bir öğrenciye eşit davranılması	.742			.647
29	Uygulanamayan taleplerin nedenlerin açıklaması	.729			.727
35	Okul çalışanları arasında cinsiyete göre ayırım yapılmaması	.724			.489
32	Her bir veliye eşit yaklaşılması	.719			.667
28	Taleplere zamanında yanıt verilmesi	.651			.703
16	Alınan kararların gerekçelerinin açıklanması	.637			.751
25	Bilgi edinme talebinin normal karşılanması	.636			.651
26	Ödül kriterlerinin standart olması	.628			.689
31	Öğretmenlere ders dışı görevlendirmelerin adil şekilde yapılması (komisyon görevi, proje gibi)	.617			.654
18	Dönem ve yıl sonunda hedeflere ulaşma düzeyinin açıklanması	.594			.762
6	Mezunlarda hedeflenen beceriler ile ilgili işveren görüşlerinin dikkate alınması		.751		.509
9	Eğitim-öğretim faaliyetlerinin değerlendirilmesinde mezun öğrenci görüşlerinin dikkate alınması		.749		.622
5	Okulu destekleme açısından sivil toplum örgütleri ile görüşülmesi		.744		.552
4	Yürütülecek faaliyetlerle ilgili karar alınırken öğrenci görüşlerinin dikkate alınması		.680		.530
8	Okul bölgesinde yer alan kamu kurumlarıyla iletişim kurulması		.659		.712
12	Stratejik plan hazırlanırken paydaş görüşlerinin dikkate alınması		.635		.692
7	Eğitim öğretim sürecinin her aşamasında velilerle iletişim kurulması		.621		.633
10	Okul yönetiminin değerlendirilmesinde paydaş görüşlerinin dikkate alınması		.617		.724
2	Öğretimle ilgili bütçe kullanımı konusunda öğretmenlerle birlikte karar alınması		.561		.568
3	Mesleki/kişisel gelişimleri ile ilgili konularda öğretmenlerle birlikte karar alınması		.556		.647
23	Kurul kararlarının internet sitesinde yayınlanması			.826	.506

24	Öğrencilerin bir üst kademeye geçişte gösterdiği performansın internet sayfasında yayınlanması	.739	.475
21	Okul aile birliği gelir ve giderlerinin internet sayfasında yayınlanması	.727	.490
22	Düzenli aralıklarla öğrenci performans raporlarının yayınlanması	.651	.607
27	Stratejik planın okul sayfasında yayınlanması	.585	.575
20	Talepleri iletebilecek kanalların açık olması (istek kutusu, telefon, internet sitesi)	.530	.661

KMO= .93, $p < .05$

Açıklanan Toplam Varyans = %59.31

* Faktör 1 *hukuka bağlılık*; Faktör 2 *katılım*; Faktör 3 *Şeffaflık* olarak isimlendirilmiştir.

** 0.45'in altındaki değerler gösterilmemiştir.

Tablo 1'den görülebileceği üzere OYÖ'e ait maddeler üç faktör altına yerleşmiştir. Ölçeğin bütün olarak toplam varyansın %59.31'ni açıkladığı saptanmıştır. OYÖ'nün birinci faktörü 12 maddeden oluşmaktadır. Bu faktöre yerleşen maddelerin faktör yük değerlerinin .59'un üzerinde olduğu görülmektedir. Faktörün tek başına açıkladığı varyans oranı %47.99 olarak belirlenmiştir. Ayrıca, faktörde yer alan maddelerin madde-toplam korelasyonlarının .48 ile .76 arasında değiştiği görülmektedir. “Okul çalışanları arasında branşa göre ayırım yapılmaması” ve “alınan kararların gerekçelerinin açıklanması” gibi okulun hesap verebilirlik, yasalara uygunluk, eşitlik ve adalet ilkelerini uygulama derecesine ilişkin maddeler içeren bu faktör *hukuka bağlılık* olarak adlandırılmıştır.

Yine Tablo 1'den görülebildiği gibi OYÖ'nün ikinci faktörü 10 maddeden oluşmaktadır. Faktördeki maddelerin faktör yük değerlerinin .55'in üzerinde olduğu görülmektedir. Ayrıca, faktörde yer alan maddelerin madde-toplam korelasyonlarının .55 ile .72 arasında değiştiği belirlenmiştir. Faktörün tek başına açıkladığı varyans oranı ise % 9.82 olarak belirlenmiştir. “Yürütülecek faaliyetlerle ilgili karar alınırken öğrenci görüşlerinin dikkate alınması” ve “okul bölgesinde yer alan kamu kurumlarıyla iletişim kurulması” gibi okul paydaşlarının katılımına ilişkin maddeler içeren bu faktör *katılım* olarak isimlendirilmiştir.

Tablo 1'de OYÖ'nün son faktörünün 6 maddeden oluştuğu görülmektedir. Faktörün tek olarak açıkladığı varyans oranı %6.31 olarak belirlenmiştir. Faktördeki maddelerin faktör yük değerlerinin .53'ün üzerinde olduğu görülmektedir. Madde ayırt ediciliği açısından incelendiğinde, maddelerin madde-toplam korelasyonlarının .47 ile .66 arasında değiştiği belirlenmiştir. “Düzenli aralıklarla öğrenci performans raporlarının yayınlanması” ve “talepleri iletebilecek kanalların açık olması (istek kutusu, telefon, internet sitesi)” gibi okulun iletişime ve bilgi paylaşımına açıklık derecesine ilişkin maddeler içeren bu faktör *şeffaflık* olarak isimlendirilmiştir.

Faktörler altındaki maddelerin ayırt edicilik gücünün belirlenmesi için madde-toplam korelasyon değerler incelenmiştir. Alanyazında ölçeklerdeki madde-toplam korelasyonlarının .30 ve üzerinde olmasının iyi derecede ayırt ediciliği sağladığı ifade edilmiştir (Büyüköztürk, 2002). Tablo 1'den izlenebileceği gibi OYÖ'nün *hukuka bağlılık*, *katılım* ve *şeffaflık* faktörleri altındaki maddelerin

madde toplam korelasyonlarının .47 ile .75 arasında değer aldığı saptanmıştır. Bu verilere dayanarak OYÖ'deki maddelerin ayırt ediciliğinin yüksek olduğu kabul edilmiştir.

Doğrulayıcı Faktör Analizine İlişkin Bulgular

AFA sonrasında oluşan üç faktörlü yapı DFA ile sınanmıştır. Öncelikli olarak path diagramında maddelerin t-değerleri incelenmiş ve tüm maddelerin anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p < .05$). Analiz sonucunda χ^2 değerinin serbestlik derecesine oranının 1.29 olduğu belirlenmiştir. RMSEA değeri .04, diğer uyum iyiliği değerlerinden SRMR=.43, GFI=.83, AGFI=.97, NFI=.97, CFI=.99 olarak hesaplanmıştır. Bu veriler ışığında OYÖ'nün üç faktörlü yapıyı doğruladığı, geçerli bir ölçek oldukları kanaatine ulaşılmıştır (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2012).

Okul Yönetişimi Ölçeğinin Güvenirliğine İlişkin Bulgular

Okul yönetişimi ölçeğinin güvenilirliğini belirlemek amacıyla ölçeğin üç faktörle birlikte ve faktörlerin tek tek Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Sonuçlar Tablo 2 de sunulmaktadır.

Tablo 2.

Okul Yönetişimi Ölçeği Cronbach Alfa Katsayı Değerleri

Ölçek ve boyutları	Cronbach alfa katsayı değeri
Gerçekleşen yönetişim	.91
Hukuka bağlılık	.79
Katılım	.90
Şeffaflık	.82

Tablo 2'den de izlenebileceği Okul Yönetişimi Ölçeğinin Gerçekleşen Yönetişim için Cronbach alfa katsayıları *hukuka bağlılık* boyutunda .79, *katılım* boyutunda .90 ve *şeffaflık* boyutunda .82 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin bütün olarak Cronbach alfa katsayısı ise .91 olarak hesaplanmıştır. Bu tür ölçeklerde hesaplanan güvenilirlik katsayısının .70 ve daha yüksek olması ölçeğin güvenilirliği için yeterli görülmektedir (Balcı, 2001). Bu veriler doğrultusunda Okul Yönetişimi Ölçeğinin güvenilir bir ölçek olduğuna karar verilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada okul yönetişimine odaklanılmıştır. Okul yönetişimi, yönetim ilkeleri doğrultusunda paydaş katılımının sağlandığı, şeffaf, hesap verebilir, adil ve etkin bir süreci ifade etmektedir. Alanyazında okul yönetişimi çalışmalarının çok sınırlı olduğu ve çoğunun da teorik

olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda okullarda okul yönetişimin ne düzeyde gerçekleştiğini belirlemeye uygun, geçerli ve güvenilir bir ölçeğin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda uluslararası kuruluşlarca benimsenen yönetim ilkelerine dayalı olarak madde havuzu geliştirilmiştir. Dokuz ölçme ve alan uzmanının görüşlerine sunulmuştur. Öneriler doğrultusunda 46 maddelik taslak form uygulamaya hazır hale getirilmiştir. AFA ile ölçeğin yapı geçerliği incelenmiş üç faktörlü yapıda olduğu saptanmıştır. Ölçeğin bütün olarak toplam varyansın %59.31'ini açıkladığı görülmüştür. Maddelerin faktörler altındaki dağılımının belirlenmesi için maddelerin faktör yük değerleri incelenmiştir. .45 faktör yükünün altında kalan ve binişik olduğu belirlenen maddeler kademeli olarak ölçekten çıkartılmıştır. Sonuç olarak OYÖ'nün 28 madde ve üç faktörlü bir yapıya sahip olduğu görülmüştür. Faktörler *hukuka bağlılık*, *katılım* ve *şeffaflık* olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda ele edilen 28 madde üç faktörlü ölçeğin yapısı DFA ile sınanmıştır. DFA sonucunda gözlenen uyum iyiliği değerlerinin alanyazında kabul gören referans aralıkları arasında olduğu ve tasarlanan kuramsal modelim veri ile yüksek uyum gösterdiği belirlenmiştir. Yürütülen AFA ve DFA sonuçları değerlendirildiğinde OYÖ'nün geçerli bir ölçek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. OYÖ' deki maddelerin ayırt ediciliği için madde toplam korelasyonları incelenmiştir. Ölçekte bulunan maddelerin ayırt edicilik düzeyinin alanyazında belirtilen referans değerleri ile uyumlu olduğu belirlenmiştir.

OYÖ' nün güvenilirliği için faktörlerin ve bir bütün olarak ölçeğin Cronbach alfa katsayısı ayrı ayrı incelenmiştir. Saptanan değerler OYÖ'nün güvenilir bir ölçek olduğunu kanıtlamaktadır. Bu bulgulara dayanarak OYÖ'nün okullarda gerçekleşen yönetim düzeyinin belirlenmesi için güvenilir bir ölçek olduğuna kanaat getirilmiştir. Bu çalışmada okul yönetişimi ölçeğinin geçerliliği ve güvenilirliği sınanmıştır. Katılımı daha yüksek olan çalışma grupları ile çalışma tekrarlanabilir. Özellikle sektörle olan ilişki göz önüne alındığında meslek liselerinde uygulanması anlamlı sonuçlar üretebilir. İleride OYÖ aracılığıyla yürütülecek çalışmalarda yönetimden yönetişime geçişte okulların mevcut durumu betimlenebilir ve geliştirilmesi gereken noktalar tespit edilebilir. Okul yönetişimi ile okul kültürü, iklimi ve okula ilişkin örgütsel davranışlar arasındaki ilişkiler incelenebilir. Okul etkililiği, öğrenci başarısı, okul paydaşlarının memnuniyeti gibi çıktılar üzerinde okul yönetişiminin etkisi ele alınabilir.

Kaynaklar

Ada, Ş., Akan, D., Ayık, A., Yıldırım, İ., ve Yalçın, S. (2013). Öğretmenlerin motivasyon etkenleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(3), 151-166.

Aktan, C. C. (1995), *Optimal Devlet*. İstanbul: TÜSİAD Yayını.

- Arslan Durmuş, S. (2016). *İlk ve ortaokul öğretmenlerinin idareye karşı hak arama durumlarına ve hesap verebilirlik düzeylerine ilişkin algıları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Arslan, M. S. (2016). *Özel ve devlet okullarının yönetim özelliklerine sahip olma düzeyleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Harran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlı Urfa.
- Ayık, A., Savaş, M. ve Çelikel, G. (2014). Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin okul iklimi ve örgütsel güven algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(27), 203-220.
- Babaoğlu, E. ve Ertürk, E. (2013). Öğretmenlerin örgütsel adalet algısı ile örgütsel adanmışlıkları arasındaki ilişki. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 87-101.
- Backmen, E. & Trafford, B. (2007). *Okulların demokratik yönetimi*. Strasbourg Cedex: Avrupa Konseyi Yayınları.
- Balcı, A. (2001). *Etkili okul ve okul geliştirme*. (2. baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Biçer, T. (2006). *Yükseköğretimde yönetim ve Türkiye için öneriler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Bursalıoğlu, Z. (2002). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Bülbül, M. (2011). *Türk milli eğitim sisteminde hesap verebilirlik*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö. ve Köklü, N. (2012). *Sosyal Bilimler İçin İstatistik* (10. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (8.baskı). Ankara: PEGEM Yayıncılık.
- Chiang, H. (2009). How accountability pressure on failing schools affects student achievement. *Journal of Public Economics*, 93, 1045-1057.
- Doğan, D. (2015). *Türkiye'deki yüksek öğretim kurumlarında hesap verebilirlik ve akademik özgürlük*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Drucker, P.F. (1999). *Management challenges for the 21st century*. New York: HarperCollins publishers.
- Elmore, R.F. (2005). Accountable leadership. *The Educational Forum*, 69(2), 134-142.

- Erdağ, C. (2013). *Okullarda hesapverebilirlik politikaları: Bir yapısal eşitlik modelleme çalışması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Ertem, H. Y. (2015). *The relationship between parents' perceptions of school climate and their involvement in school / Velilerin okul iklimi algısı ve onların okulda katılımı arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- European Commission. (2001). *European Governance A White Paper*.
- Geçkil, T., ve Tikici, M., (2015). Örgütsel demokrasi ölçeği geliştirme çalışması. *Amme İdaresi Dergisi*, 48(4), 41-78.
- Himmetoğlu, B., Ayduğ, D. ve Bayrak C. (2017). Eğitim örgütlerinde hesap verebilirliğe ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri. *Turkish Online Journal Of Qualitative Inquiry*, 8(1), 39-68. [doi: 10.17569/tojqi.288852](https://doi.org/10.17569/tojqi.288852).
- Kalman, M. ve Gedikoğlu, T. (2014). Okul yöneticilerinin hesap verebilirliği ile örgütsel adalet arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 115-128.
- Karataş, İ. H. (2012). Türk eğitim sisteminde toplumsal katılımı sağlamak için bir model önerisi: yerel eğitim şûrâları. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 1(2), 151-166.
- Kendirli, S. ve Konak, F. (2014). Kurumsal yönetim açısından işletme sermayesi yönetimi ve işletmelere etkileri; Çorum ölçeğinde bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 28(4), 113-129.
- Kersbergen, K. V. & Waarden, F. V. (2004). Governance as a bridge between disciplines: cross-disciplinary inspiration regarding shifts in governance and problems of governability, accountability and legitimacy. *European Journal Of Political Research*, 43(2), 143-171.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling* (2nd ed.). New York: Guilford Press.
- Leithwood, K., Seashore Louis, K., Anderson, S. and Wahlstrom, K. (2004). How leadership influences student learning”, Learning from Leadership Project, University of Minnesota and University of Toronto, commissioned by The Wallace Foundation, New York, NY.
- Littrell, P. C., Billingsley, B. S., & Cross, L. H. (1994). The Effects of Principal Support on Special and General Educators' Stress, Job Satisfaction, School Commitment, Health, and Intent to Stay in Teaching. *Remedial and Special Education*, 15(5), 297-310.
- MEB (1999). Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Bölgeleri Ve Eğitim Kurulları Yönergesi (1999). [Çevrim-içi: <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/49.html>, Erişim tarihi: 28.03.2016].

- Meral Şahin, B. (2016). *Eğitimde yönetim: Okul çalışanlarının yönetim algısı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.
- Michael B. Ripski & Anne Gregory (2009) Unfair, unsafe, and unwelcome: do high school students' perceptions of unfairness, hostility, and victimization in school predict engagement and achievement?. *Journal of School Violence*, 8(4), 355-375, DOI: [10.1080/15388220903132755](https://doi.org/10.1080/15388220903132755)
- Özdemir, M. (2008). Eğitim yönetiminde yerleşme siyasetleri. *Amme İdaresi Dergisi*, 41(3), 153-168.
- Özdemir, M. (2011). Kamu yönetimi ve işletme yönetimi arakesitinde bir bilim: eğitim yönetimi. *Amme İdaresi Dergisi*, 44(2), 29-42.
- Özdemir, M. ve Bozkurt, S. (2015). Eğitim ve okul yöneticilerinin yeni-kamu işletmeciliği anlayışına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 42, 317-334.
- Özen, F. (2011). *İlköğretim okulu yönetici ve öğretmenlerinin görüşlerine göre okul geliştirme aracı olarak hesap verebilirlik*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Reback, R. (2008). Teaching to the rating: School accountability and the distribution of student achievement. *Journal of Public Economics*, 92, 1394-1415
- Salduz, E. (2013). *Öğretmenlerin hesap verebilirliklerini öğrencilerin akademik başarısı açısından değerlendirmeleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Şekerci, M. ve Aypay, A. (2009). İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Yönetim Becerileri İle Grup Etkililiği Arasındaki İlişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 15(57), 133-160.
- Tanrıverdi, S. (2007). *Katılımcı okul kültürünün yabancı dil öğretmenlerinin iş motivasyonu ile ilişkisine yönelik örnek bir çalışma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tekeli, İ. (1999). *Modernite Aşılırken Siyaset*. İstanbul: İmge Kitabevi.
- Terzi, Ç. (2011). Türk eğitim sistemi'nde okulların örgüt ve yönetim yapısı ile yapılandırmacı eğitim yaklaşımı arasındaki ilişkinin çözümlenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 1(1), 75-82.
- Töremen, F. ve Kılıç, M. (2015). Okullarda yönetim: hesap verebilirlik ve şeffaflık önündeki engeller. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4), 271-281.
- UNDP (1997). *Governance for Sustainable Human Development* (Policy Paper).

World Bank. (1994). *Governance: The World Bank experience*. Washington, DC: World Bank.

Yılmaz, S. ve Sarpkaya, P. (2009). Eğitim örgütlerinde yabancılaşma ve yönetimi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(2), 314-333.

Yüner, B. (2018). *Okul yönetişimi ile okul iklimi arasındaki ilişkinin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Extended Summary

Introduction

Since the 1980s, neoliberalism has become the dominant economic policy in the world. Neoliberalism has also influenced the current management approach. New public administration (NPA) has emerged, which is based on the principle of transferring the efficiency and effectiveness principles of the management to the public administration. Based on business management values, NPA argues that public institutions should be reorganized with evaluation criteria such as performance, customer satisfaction, and result-oriented evaluation. With the privatization, liberalization, localization and marketization tools, it was aimed to provide efficiency in public organizations. However, it is not possible to privatize each institution in the social state. At this point governance has been seen as a solution.

Governance refers to the participation of citizens and social groups, as well as state officials, in all management processes. Instead of one-sided state-centered management, a structure based on multi-actor and horizontal partnerships is proposed. At this point, school governance can be considered as an effective process in which participatory, democratic, transparent, accountable, law-based policies are followed. School governance includes the participation of school community, including school administrators, teachers, students, parents, school staff, representatives of local government, private sector and non-governmental organizations in the school district in decision making, actively operated accountability, multidirectional communication channels, financial and administrative transparency, and the initiative towards the demands of the school community. During the literature review, it is seen that the studies on governance in educational institutions are few and many of them are theoretical. Therefore, the present study aimed to develop a valid and reliable measuring instrument to determine the current level of school governance based on teachers' opinions. The research questions are as follows:

1. Is the School Governance Scale a reliable scale?
2. Is the School Governance Scale a valid scale?

Method

During the development of School Governance Scale, firstly, an item pool was prepared based on the governance principles adopted by international organizations and presented to the experts. In the direction of the experts' recommendation, a 46-item draft form was applied to 178 teachers in Kayseri. The structure of the scale was examined via exploratory factor analysis (EFA). To examine the construct validity of the scale, confirmatory factor analysis (CFA) was conducted. Item-total correlations and corrected item-total correlations were examined to determine the discrimination of items. To confirm the reliability of the scale and the sub-dimensions, Cronbach alfa coefficients were examined.

Findings, Discussion and Results

As a result of EFA, it was seen that School Governance Scale(SGS) was composed of 28 items gathering under three factors named *rule of law*, *participation* and *transparency*. SGS explained 59.31% of the total variance with three factors. It was determined that discrimination of the items in the scale was high. In order to test the validity of the scale, SGS was applied to 377 teachers working in Kayseri. Confirmatory factor analysis (CFA) was performed on the collected data and the goodness of fit indexes confirmed the 3-factor model [$\chi^2/df=1.29$, RMSEA=.04, SRMR=.43, GFI=.98, AGFI=.97, NFI=.97, CFI=.99]. The Cronbach alpha coefficients showed that scale is highly reliable. Consequently, it was determined SGS is a valid and reliable measurement tool to determine the current level of school governance.

The purpose of the present study is to develop a valid and reliable measuring instrument to determine the current level of school governance based on teachers' opinions. In the development process of SGS, item pool was formed considering the governance principles such as participation, consensus tendency, transparency, accountability, responsiveness, strategic vision, rule of law, equality and openness. Items were given to 8 field experts for validity. Regarding the opinions of the experts, the scale items were shortened in number. 44-item draft was administered to 178 teachers in Kayseri. The collected data were analyzed with EFA to determine the factor of the scale. After EFA, 28-item scale was administered to 377 teachers in Kayseri. Data were analyzed with CFA, item-total correlations, Cronbach Alpha internal consistency coefficient. The results of the analysis were consistent with the reference scores. Therefore, based on the results of all analysis, SGS was accepted as a valid and reliable data collection tool to measure the realized school governance in Turkish schools. For the further researches, the scale may be administered bigger samples. Studies on the relationship between school governance and organizational behaviors, culture, climate, and organizational outputs such as student achievement, pleasure of stakeholders may be conducted.